

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.22/2012/4. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év március hó 28. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A 4. rb. hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt **avádlott** ellen indított büntető ügyben a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa 2011. november 22. napján kihirdetett KB.II.35/2009/61. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a bíróság ítéletének ügyszáma az ítélet első oldalán helyesen : KB.II.35/2009/61.

I n d o k o l á s :

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2011. november 22. napján kihirdetett Kb.II.35/2009/61. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. hivatali visszaélés büntetében, ezért - halmazati büntetésül - 400 napi tétel, napi tételenként 250,- forint, összesen 100.000,- forint pénzbüntetésre és szolgálati viszonyának megszüntetésére ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. Ellenben a vádlottat az ellene 2 rb. hivatali visszaélés büntette és hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt emelt vád alól felmentette. Kötelezte a vádlottat 85.170,- forint bűnügyi költség megfizetésére, míg a fennmaradó 5090,- forint költséggel kapcsolatban megállapította, hogy azt az állam viseli.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre 3 napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be a vádlott terhére további bűncselekményben bűnösség megállapítása és súlyosabb büntetés kiszabása érdekében. A vádlott irányának megjelölése nélkül, míg védője elsődlegesen bűncselekmény hiányában történő felmentés, másodsorban enyhébb mellékbüntetés kiszabása érdekében fellebbezett.

A katonai ügyész előterjesztette fellebbezésének részletes írásbeli indokolását, melyben indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlott bűnösségét állapítsa meg további 1 rb. a Btk. 225. §-ba ütköző hivatali visszaélés büntetében és vele szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést és lefokozást szabjon ki. Indítványozta továbbá a vádlott előzetes mentesítését.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.208/2012/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn, és indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a vádlottat mondja ki bűnösnek további 2 rb. hivatali visszaélés büntetében. Vele szemben a Btk. 43. §-a alapján szabjon ki börtönbüntetést, melynek végrehajtását próbaidőre függessze fel. A vádlottat katonai mellékbüntetésül fokozza le, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője a másodfokú ügyészi indítványt is módosítással, kiegészítéssel tartotta fenn. Utalt arra, hogy az első fokú ítélet tényállása a 3. oldal 3. bekezdés utolsó mondatában elírás folytán tartalmazza a nevet, mert a sértett neve helyesen. Ez a tévedés azonban a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontja alapján helyesbítható, és így a tényállás már megalapozott. Kifejtette, hogy a megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett 2 rb. hivatali visszaélés büntetének megvalósulására. Módosította azonban az írásbeli indítványában foglaltakat, és nem további 2 rb. hivatali visszaélés büntetének megállapítására, hanem csupán további 1 rb. hivatali visszaélés büntetének megállapítására tett indítványt. Ezzel a további bűnösség megállapítása kérdésében az elsőfokú ügyészi álláspontot tartotta fenn, figyelemmel arra, hogy a Be. 348. § (2) bekezdésében foglaltak szerint, ha a vádlott ellen több bűncselekmény miatt emeltek vádat az elítéltnak csak az a felmentő, vagy eljárást megszüntető rendelkezése bírálható felül, amely ellen fellebbeztek. Márpedig az első fokon eljáró katonai ügyész a vádlottnak kizárólag azon cselekményével kapcsolatban jelentett be a felmentő rendelkezés ellen fellebbezést, amely cselekményben ő - a vádirati tényállás szerint - tanú1-nek jogosulatlan előnyt ígért. A másodfokon eljáró katonai ügyész ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a kialakult gyakorlat szerint nem szükséges, hogy az ígért előny be is következzen, illetve nem kell vizsgálni, hogy milyen valószínűsége volt az előny bekövetkezésének, mert a bűncselekmény az ígérettel már befejezetté vált. A joghátránnyal kapcsolatban továbbra is fenntartotta az elsőfokú ügyészi fellebbezésében, illetve a másodfokú ügyészség átiratában foglaltakat, így a cselekmény jellegére és tárgyi súlyára figyelemmel próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására és lefokozás katonai mellékbüntetés alkalmazására tett indítványt.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében mindkét irányú fellebbezését fenntartotta, és elsődlegesen védence - bebizonyítottság hiányában történő - teljes felmentésére, másodsorban a vele szemben kiszabott katonai mellékbüntetés enyhítésére tett indítványt. Elsődleges indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása a marasztaló részében részben megalapozatlan a Be. 351. § (2) bekezdés d/ pontjában foglaltakra figyelemmel, mert a katonai tanács tényből tényre helytelenül következtetett. Nem ismerte fel ugyanis, hogy védenccével szemben valójában csak egyetlen bizonyíték áll rendelkezésre, mégpedig tanu1 terhelő vallomása, ugyanis az összes többi bizonyíték, tanúvallomás csak származékos, épp tanu1 elmondásán alapszik. Ez az egyetlen bizonyíték azonban nem elegendő a vádlott bűnösségének

megállapítására, ezért a védő arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a helyes következtetés levonásával a tényállást változtassa meg, és védencével szemben további 2 rb. hivatali visszaélés büntette tekintetében is hozzon felmentő rendelkezést. Másodlagos indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen és logikusan indokolta azt, hogy miért nem lát okot védencével szemben a legsúlyosabb katonai mellékbüntetés alkalmazására. Ugyanezen körülmények indokolják azonban, hogy a vádlott a szolgálatban továbbra is megtartható legyen, és vele szemben szolgálati viszony megszüntetése katonai mellékbüntetésnél enyhébb mellékbüntetés kiszabására kerüljön sor. Az elsőfokú bíróságnak a védencét érintő felmentő rendelkezéseivel kapcsolatban azonban kifejtette, hogy azok teljes mértékben helytállóak, bűncselekmény elkövetése nem állapítható meg.

Az ügyész, a vádlott és a védő által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak alapján felülbírált. A tárgyaláson a katonai ügyész az első fokú ítéletnek csupán egy felmentő rendelkezését támadta fellebbezéssel. Írásbeli indokolásában ki is fejtette, hogy a fellebbezése arra a tényállásrészre vonatkozott, amelyben a vádlott tanu1 fogvatartottnak jogtalan előnyt ígért, és ez alapján látta megállapíthatónak a vádlott bűnösségét további 1 rb. a Btk. 225. §-ba ütköző hivatali visszaélés büntetében. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában azonban 2 rb. a Btk. 225. §-ba ütköző hivatali visszaélés büntetében indítványozta megállapítani a vádlott bűnösségét. A Büntetőeljárás törvény kommentárja kifejezetten foglalkozik azzal a helyzettel, ha az elsőfokú bíróság egyes bűncselekményekben a vádlott bűnösségét megállapította, másokban azonban nem. Ebben az esetben a Be. 348. § (2) bekezdés szerinti felülbírálat az ítélet felmentő vagy megszüntető rendelkezésére csak akkor terjed ki, ha a fellebbezés kifejezetten ezeket a rendelkezéseket támadja. Az ítélet fellebbezéssel kifejezetten nem támadott felmentő vagy megszüntető rendelkezése viszont a felülbírálattal nem érinthető. A másodfokú nyilvános ülésen eljáró katonai ügyész egyébként perbeszédében az írásbeli indítványában foglaltakat helyesbítette és kizárólag azon tényállás tekintetében tett indítványt, a felmentő rendelkezés megváltoztatására, amely tényállást az első fokon eljáró katonai ügyész fellebbezése is érintette.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségeinek is eleget tett. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a terhelő történeti tényállásokat a vádlott tagadó vallomásával szemben a tárgyaláson kihallgatott nagyszámú tanú vallomása alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság ítéletében, annak 3. oldal utolsó bekezdésétől a 10. oldal 6. bekezdéséig elemezte az egyes bizonyítékokat, majd a 10. oldal 7. bekezdésétől a 13. oldal 3. bekezdéséig azokat egymással

összevetette és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a vádlotti védekezéssel szemben miért az általa megismert egyéb bizonyítékokat fogadta el a tényállás alapjául. Helytállóan hivatkozott arra, hogy tanu1 fogvatartott nem csupán a vádlottra, hanem önmagára nézve is terhelő tartalmú vallomást tett, továbbá arra is, hogy az ítéletben nevesített fogvatartottak vallomásai is tanu1 vallomását támasztották alá.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontja alapján a rendelkezésre álló iratok tartalmára figyelemmel, annyiban helyesbíti, hogy a 3. oldal 3. bekezdésében írt, a 302. zárkában tanu1 elítélt mellé kerülő fogvatartott neve helyesen: . Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként helyesbített tényállás már mindenben megalapozott, és mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottnak és védőjének a bizonyítékok újraértékelésére, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás átmérlegelésére, és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

A katonai ügyésznek a további bűnösség megállapítására irányuló fellebbezése nem alapos.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmények jogi minősítése is. Nem tévedett a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa, amikor a vádlott bűnösségét 2 rb. a Btk. 225. §-ba ütköző hivatali visszaélés büntetében állapította meg. A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú katonai tanácsnak az ítélet 13. oldalán a terhelő tartalmú tényállásokhoz kapcsolódó jogi indokolásával. Azt csupán annyiban szükséges kiegészíteni, hogy a vádlott a Btk. 137. § 1/l. pontja alapján tekintendő hivatalos személynek. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács akkor sem, amikor a vádlottat az ügyész által megállapítani indítványozott 1 rb. hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmentette. Az ügyészi álláspont szerint a vádlott azzal a magatartásával valósította meg a bűncselekményt, hogy tanu1 elítéltnak különböző előnyöket ígért a kapott utasítások végrehajtása fejében.

A Btk. 225. §-ban írt hivatali visszaélést az a hivatalos személy követi el, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolása 13. oldal 4. és 5. bekezdéseiben helytállóan hivatkozott arra, hogy a hivatali visszaélés célzatos bűncselekmény, melynél az elkövető hivatalos személy a hivatali kötelességét azért szegi meg, a hatáskörét azért lépi túl, vagy a hivatali helyzetével azért él vissza, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen. Az adott bűncselekménynél tehát a jogtalan hátrány okozása vagy a jogtalan előny szerzése a célzat és nem kétséges, hogy a terhelő történeti tényállásoknál a jogtalan hátrány okozásának célzata vezette a vádlottat, amikor - törvénytelen fegyelmezési eszközt alkalmazva - egyes fogvatartottakat tanu1 fogvatartottal bántalmaztatott. Nincs adat arra

azonban, hogy a vádlottnak az lett volna a célja, hogy ezért tanu¹ elítéltet megjutalmazza, neki jogtalan előnyt nyújtson. Ez csupán eszköz volt arra, hogy az elítélt a vádlottnak a jogtalan hátrány okozására irányuló utasításait végrehajtsa.

A katonai ügyésznek a súlyosításra, míg a védőnek az enyhítésre irányuló fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő- és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor a bekövetkezett igen jelentős időmúlásra is figyelemmel a vádlottal szemben a Btk. 87. § (2) bekezdés e/ pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki halmazati büntetésül, melynél a napi tételek száma arányos a cselekmények tárgyi súlyával. Az egy napi tétel összege igen méltányos, de törvénysértően enyhének nem tekinthető. A katonai tanács ítélete indokolásában igen részletesen kifejtette azt is, hogy a vádlottal szemben a lefokozás katonai mellékbüntetés kiszabása helyett miért lát lehetőséget az enyhébb szolgálati viszony megszüntetése mellékbüntetés kiszabására. A másodfokú katonai tanács elfogadva az elsőfokú bíróság érveit, összességében megállapította, hogy a vádlottal szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés megfelelően szolgálja a Btk. 37. §-ban írt büntetési célokat. Így sem a súlyosításra, sem az enyhítésre irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta, azzal, hogy az első fokú ítélet első oldalán - elírás folytán - helytelenül feltüntetett ügyszámot helyesbítette.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371. § (1), (3) és (4) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2012. március 28. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
szavazó bíró

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsának ítélete jogerős és végrehajtható.

, 2012. március 28. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Horváth Judit
tisztviselő